ONDERZOEK NAAR DE KOSTPRIJZEN VAN SPRUITKOOL IN VERSCHILLENDE TEELTCENTRA

Prijspeil Voorjaar 1955

Rapport No 228

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT BIBLIOTHEEK

L 1
228 A

Afdeling Tuinbouw

2023705

COMMISSIE VAN ADVIES

De inhoud van dit rapport is beoordeeld door een Commissie van Advies. Deze Commissie was als volgt samengesteld:

1. Ir F.W. Honig,	Directeur van de Tuinbouw,	's-Gravenhage
2. Ir J.J. Astrego,	Rijkstuinbouwconsulent,	Groningen
3. I.P. Biemond,	Landbouwer,	Zevenhuizen
4. A.C. Damen,	Tuinder,	Rijsbergen
5. D.H. Dekker,	Landbouwer,	Barendrecht
6. A. v.d. Ende,	Spruitenteler,	Maasland
7. T. Hoogendoorn,	Spruitenteler,	Zevenhuizen
8. M. Preesman,	Tuinder,	Heinenoord
9. L.B. Roelofs,	Bestuurder Landarbeidersbond,	's-Gravenhage
10. J. Scholtens Sr,	Tuinder,	Eenrum

In de op 25 Augustus 1955 gehouden vergadering verklaarde de Commissie zich met de inhoud van het rapport te kunnen verenigen. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van dit rapport berust bij het Landbouw-Economisch Instituut.

INHOUDSOPGAVE

		pag.
Woord vooraf		4
HOOFDSTUK I.	ALGEMENE TOELICHTING EN SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN	5
	1. Inleiding	5
	2. Bedrijfstypen en basisgegevens	5
	3. De productiekosten	8
	4. De opbrengsten	11
	5. Samenvatting van de resultaten	12
HOOFDSTUK II.	KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED ZUIDHOLLANDSE EILANDEN	14
	1. Korte toelichting	14
	2. Specificatie van kosten en opbrengsten	15
	A. Teelt in deelbouw	15
	B. Teelt op gehuurd, plantklaar en bemest land	18
HOOFDSTUK III.	KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED WESTLAND	20
	1. Korte toelichting	20
	2. Specificatie van kosten en opbrengsten	21
HOOFDSTUK IV.	KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED MIDDEN ZUIDHOLLAND	24
	1. Korte toelichting	24
	2. Specificatie van kosten en opbrengsten	25
HOOFDSTUK V.	KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED NOORD-GRONINGEN	28
	1. Korte toelichting	28
	2. Specificatie van kosten en opbrengsten	29
	A. Teelt in deelbouw	29
	B. Teelt op gehuurd, op wintervoor geploegd land	32
HOOFDSTUK VI.	KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED DE BARONIE VAN BREDA	34
	1. Korte toelichting	34
	2. Specificatie van kosten en opbrengsten	35
Bijlage 1 a/c	Berekening van de gemiddelde uurlonen voor tuinarbeiders	37
2 a/d	Berekening van de gemiddelde uurlonen voor landarbeiders	39

WOORD VOORAF

Het doel van dit onderzoek is, inzicht te verkrijgen in de productiekosten van spruitkool in de belangrijkste teeltcentra. De basisgegevens, welke aan de kostprijsberekeningen ten grondslag liggen, zijn verkregen uit een enquête, welke in de verschillende teeltcentra is uitgevoerd.

De opgestelde kostprijsberekeningen moeten steeds worden gezien tegen de achtergrond van het bedrijfstype, waarvoor de berekeningen zijn opgesteld. In Hoofdstuk I is een korte beschrijving van deze bedrijfstypen gegeven.

Per gebied zijn kostprijzen berekend voor die teeltwijzen, welke in het desbetreffende gebied domineren. Dit betekent, dat voor gebieden, waar de teelt van spruitkool zowel in deelbouw als op gehuurd land op ruime schaal wordt uitgeoefend, voor beide teeltwijzen een kostprijsberekening is opgesteld. In die gevallen, waarin de teelt in deelbouw wordt uitgeoefend, zijn de pacht, de kosten van de overige duurzame productiemiddelen en die van grondbewerking en algemene werkzaamheden vastgesteld in overleg met de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek Landbouw van het L.E.I. Deze kosten zijn niet beoordeeld door de op blz. 2 genoemde Commissie van Advies.

Voor alle berekeningen is het prijspeil voorjaar 1955 aangehouden.

Het rapport is samengesteld op de Afdeling Tuinbouw door ir. A. de Zeeuw.

De Directeur,

J. Horring

(Dr J. Horring)

's-Gravenhage, September 1955.

1728

HOOFDSTUK I

ALGEMENE TOELICHTING EN SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN

1. Inleiding

Door de afdeling Tuinbouw van het Landbouw-Economisch Instituut worden regelmatig kostprijsberekeningen opgesteld voor de belangrijkste tuinbouwproducten in de, voor de desbetreffende producten, meest representatieve teeltgebieden. De berekeningen zijn gebaseerd op de kosten en opbrengsten van een juist uitgevoerde, normaal verlopende teelt in een daarvoor geëigend bedrijf.

Onder de kosten zijn uiteraard begrepen: handenarbeid door ondernemer en gezinsleden verricht, rente van het in het bedrijf geïnvesteerde eigen kapitaal en eventuele andere niet betaalde kosten. In overeenstemming met de gangbare opvattingen in de bedrijfseconomie is bij de berekening van de kosten, verbonden aan het gebruik van de duurzame productiemiddelen, niet uitgegaan van de prijzen, waarvoor die productiemiddelen - wellicht vele jaren geleden - zijn aangeschaft, doch van de thans geldende aankoopprijzen (vervangingswaarde). In de berekeningen is geen beloning voor de eigenlijke ondernemersarbeid en voor het ondernemersrisico opgenomen. Hoewel deze beide factoren strikt genomen wel tot de productiekosten moeten worden gerekend, is hiervoor moeilijk een waarderingsnorm te vinden. Bovendien is de vaststelling van de hoogte van deze beloning bij prijsregelingen e.d. veel meer een kwestie van beleid dan van calculatie.

2. Bedrijfstypen en basisgegevens

Als uitgangspunt voor de in dit rapport samengestelde kostprijsberekeningen zijn die bedrijfstypen aangehouden, welke in de verschillende teeltcentra het meest voorkomen. De voor de verschillende centra uitgevoerde kostprijsberekeningen zijn gebaseerd op de volgende bedrijfstypen:

a. Centrum Zuidhollandse Eilanden

In dit productiegebied wordt de teelt van spruitkool op twee manieren uitgeoefend. In de eerste plaats wordt door tuinders van landbouwers land gehuurd, dat plantklaar en vaak bemest wordt opgeleverd.

In de tweede plaats wordt op uitgebreide schaal de z.g. teelt in deelbouw uitgeoefend. Hierbij levert de landbouwer het land plantklaar en bemest op, terwijl de deelbouwer plant, het gewas verzorgt, oogst en sorteert. De afleveringskosten zijn voor gezamenlijke rekening. De opbrengst van de spruitenstokken is voor de landbouwer, terwijl de opbrengst aan spruiten wordt gedeeld. Bij de teelt in deelbouw is alléén een kostprijsberekening opgesteld voor de omstandigheid, dat een tuinder de deelbouwer is. In dit gebied en vooral op het eiland IJselmonde, komt het ook vaak voor, dat een landarbeider deelbouwer is. In dat geval zou de berekening in verscheidene opzichten afwijken van de in dit rapport vermelde. Dit geldt in het bijzonder voor de verhouding tussen de kosten voor de landbouwer en de deelbouwer (zie ook blz. 8).

Teelt van spruitkool binnen het opengronds-tuinbouwbedrijf heeft zeer weinig plaats, in verband met de betrekkelijk geringe mogelijkheden tot vruchtwisseling. Voor dit gebied is zowel een kostprijsberekening opgesteld voor de teelt op gehuurd land als in deelbouw.

b. Centrum Westland

In het Westland, waar men de teelt voornamelijk in de polders langs de Nieuwe Waterweg vindt, zijn het overwegend land- en tuinarbeiders, die de spruitkoolteelt in deelbouw uitoefenen. Deze arbeiders werken veelal gedurende de voorjaars- en zomermaanden in los-vast dienstverband op de boerderij of tuinderij, terwijl zij gedurende de herfst- en wintermaanden in deelbouw $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ ha spruitkool telen.

Bij de kostprijsberekening is er van uitgegaan, dat de landbouwer het land plantklaar en bemest oplevert, het transport op het land en naar de veiling verzorgt en bovendien zorgt voor het schoffelen met de schoffelmachine en het opruimen van het afgedragen gewas.

De spruitenteler levert de handenarbeid, zorgt zelf voor oliegoed en laarzen, klein gereedschap, een rugspuit, zakken en een spruitenschuurtje. De afleveringskosten (veilingkosten en fusthuur) zijn voor gezamenlijke rekening.

De opbrengst aan spruitenstokken is voor de landbouwer, terwijl de opbrengst aan spruiten wordt gedeeld.

c. Centrum Midden Zuidholland

Dit productiegebied omvat o.a. de gemeenten Benthuizen, Moercapelle, Waddinxveen, Zevenhuizen, Bleiswijk en Bergschenhoek. Evenals in het Westland heeft hier de teelt van spruitkool overwegend in deelbouw plaats. De spruitenteelers zijn meestal landarbeiders, die gedurende de herfst- en wintermaanden ± 1½ ha spruitkool telen bij de landbouwer, waar zij gedurende de rest van het jaar in vaste dienst werken.

In deze streek komen de kosten van aflevering en van de stikstofmeststoffen meestal voor gezamenlijke rekening. Verder is de grondslag dezelfde als in het Westland.

d. Centrum Noord-Groningen

Evenals op de Zuidhollandse Eilanden wordt in Noord-Groningen de spruitkool zowel in deelbouw als op gehuurd land geteeld. In Kloosterburen overheerst de teelt op gehuurd land, waarbij de landbouwer het land op wintervoor geploegd en niet bemest oplevert. Dit land wordt gehuurd door tuinders, wier bedrijf te klein is om op eigen grond de spruitkoolteelt te kunnen uitoefenen. Bij de bewerking van de grond door de tuinder mag hij gratis gebruik maken van de werktuigen en de trekkracht van de landbouwer. In Eenrum en Leens overheerst de teelt in deelbouw, waarbij de landarbeider door de landbouwer in de gelegenheid wordt gesteld om ± 1 ha met spruitkool te betelen. De grondslag, waarop de teelt in deelbouw wordt uitgeoefend, is in grote lijnen dezelfde als in de reeds genoemde gebieden. Het transport op het land wordt door de landbouwer verzorgd, terwijl het transport naar de veiling voor gezamenlijke rekening is. Voor dit productiegebied zijn afzonderlijke kostprijsberekeningen opgesteld voor de teelt op gehuurd land en in deelbouw.

e. Centrum de Baronie van Breda

In dit gebied wordt de spruitkoolteelt in het eigen bedrijf uitgeoefend. Dat dit mogelijk is, hangt samen met het feit, dat de tuinbouw hier voornamelijk als een onderdeel van het gemengde bedrijf, groot 5-10 ha, wordt uitgeoefend, zodat er voldoende mogelijkheden tot vruchtwisseling zijn. Bovendien wordt per bedrijf jaarlijks slechts 20-30 are met spruitkool beteeld. Deze betrekkelijk geringe oppervlakte houdt mede verband met het feit,

dat, in tegenstelling tot de andere centra, in de Baronie van Breda practisch uitsluitend "geschoonde" spruiten worden aangevoerd. Dit schonen vraagt zeer veel arbeid, waardoor de oppervlakte spruitkool per bedrijf en per jaar maar gering kan zijn.

Als bedrijfstype voor de kostprijsberekening is een gemengd bedrijf aangehouden, groot 6 ha, waarvan 0,25 ha spruitkool en 1,25 ha overige tuinbouwproducten.

3. P r o d u c t i e k o s t e n

De in rekening gebrachte arbeidskosten zijn berekend op basis van het sinds 1 October 1954 geldende, officieel vastgestelde loonpeil. De op die datum doorgevoerde 6% loonsverhoging is dus in de productiekosten doorberekend.

De kosten van de arbeid, welke bij de teelt in deelbouw wordt verricht door de landbouwer en de landarbeider, zijn berekend op basis van de in de Collectieve Arbeidsovereenkomsten, c.q. bindende loonregelingen, voor de landbouw vastgestelde loonnormen.

De kosten van de arbeid bij teelt door tuinders, hetzij op gehuurd land, hetzij in het eigen bedrijf, zijn berekend op basis van de in de C.A.O.'s voor de tuinbouw vastgestelde loonnormen.

Het uurloon voor werkzaamheden verricht door vrouwelijke en jeugdige arbeidskrachten, die in de Baronie van Breda het "schonen" van de spruiten verzorgen, is uiteraard lager gesteld dan het uurloon van volwassen mannelijke arbeidskrachten.

Als kosten van verlet en algemene werkzaamheden is gemiddeld 7½% van de directe arbeidskosten in rekening gebracht. Hierbij is het gedeelte, dat betrekking heeft op tijdelijk personeel, uitgezonderd. Een bijzonderheid is voorts, dat sinds 1953 de deelbouwerland- of tuinarbeider verplicht verzekerd is ingevolge de Land- en Tuinbouwongevallenwet, de Ziektewet, het Ziekenfondsenbesluit en de Kinderbijslagwet en tevens verplicht is tot deelneming in het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw. In verband hiermede is de landbouwer wettelijk verplicht, zijn aandeel in de sociale lasten van de deelbouwer, gedurende de periode, dat hij in de spruitkoolteelt werkzaam is, bij te dragen. Als premiebasis hanteren de bedrijfsverenigingen normen, welke het gemiddeld verloonde bedrag weergeven, ingeval de werkzaamheden, welke de deelbouwer verricht, in loondienst zouden zijn uitgevoerd. Deze regeling geldt uiteraard niet, wanneer de deelbouwer gedurende de zomermaanden niet in loondienst werkzaam is.

De rentekosten zijn over de gehele linie berekend op basis van een rentepercentage van 4%, in overeenstemming met de gebruikelijke rentevoet voor geld, dat in de vorm van eerste hypothecaire leningen door de Boerenleenbanken wordt verstrekt.

De kosten van de duurzame productiemiddelen (afschrijving, rente en onderhoud) zijn berekend op basis van de vervangingswaarde in het voorjaar van 1955. Indien een landbouwer een deel van zijn land in deelbouw met spruitkool beteelt, zal een gedeelte van de capaciteit van het werktuigenpark niet worden gebruikt. Men kan echter veilig aannemen, dat de kosten van afschrijving, rente en onderhoud zich niet of nagenoeg niet zullen wijzigen. Dit betekent, dat de kosten van de niet gebruikte productiecapaciteit normaal doorlopen en derhalve als kosten van de spruitkoolteelt in rekening moeten worden gebracht.

De in rekening gebrachte kosten van de duurzame productiemiddelen (paardekosten en trekkerkosten uitgezonderd) voor de landbouwer zijn daarom gebaseerd op de gemiddelde kosten per ha op akkerbouwbedrijven in de desbetreffende productiegebieden, volgens berekeningen van de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek Landbouw van het L.E.I.

Daarnaast is de spruitkoolteelt, ten minste voor zover de deelbouwteelt een normaal onderdeel vormt van een tuinbouwbedrijf, ook belast met een aandeel in de kosten van de duurzame productiemiddelen, welke in het tuinbouwbedrijf worden gebruikt.

De kosten van de trekkracht zijn berekend tegen de gemiddelde kosten per gewerkt paarde- en trekkeruur, volgens de berekeningen van de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek Landbouw van het L.E.I.

Als diensten van derden zijn, behalve een gedeelte van het onderhoud, die bewerkingen opgenomen, die gewoonlijk door derden met bijlevering van materialen en/of gebruik van werktuigen worden uitgevoerd (loonploegen, loonfraisen, loonspuiten, enz.). Uiteraard zijn ook de veilingkosten, de fusthuur, de transportkosten e.a. als diensten van derden te beschouwen.

Als heffingen zijn in rekening gebracht de heffing van 0,9% ten behoeve van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen en het Bedrijfschap voor Groente en Fruit en tevens de areaalheffing voor het Landbouwschap.

De heffing ten behoeve van het productenfonds is niet als kostenfactor beschouwd. Hierdoor wordt het mogelijk een indruk te verkrijgen van de rentabiliteit van de spruitkoolteelt, door de berekende kostprijzen te vergelijken met de gemiddelde veilingprijzen, welke in de voorbije jaren zijn behaald. In deze gemiddelde veilingprijzen zijn de uitbetaalde vergoedingsprijzen nl. niet meegerekend. Terwille van de vergelijkbaarheid dient daarom de heffing voor het productenfonds in de kostprijsberekening ook buiten beschouwing te blijven. Overigens brengt de spruitenteelt, in zijn geheel bezien, hier ook geen offer. Wat aan de ene kant in de vorm van heffingen binnen komt, wordt anderzijds in de vorm van vergoedingsprijzen weer uitbetaald. Voor elke tuinder afzonderlijk vormt de heffing, t.b.v. het productenfonds, echter wel degelijk een kostenfactor, daar elke tuinder immers het offer van de heffing moet brengen, ook al wordt het door hem aangevoerde product volledig verkocht.

Onder de kosten is voorts de post "risico teeltmislukking" opgenomen. De berekening van kosten en opbrengsten is gebaseerd op een normaal verlopende teelt. Dit houdt in, dat is uitgegaan van de kosten en opbrengsten, welke op de onderzochte categorie van goed geleide bedrijven in de loop der jaren - afgezien van wijzigingen in het prijspeil en van een eventuele technische ontwikkeling - het meest veelvuldig voorkomen. Het risico, verbonden aan het optreden van abnormale productieomstandigheden (uitvriezen e.d.) dient bij deze opzet als afzonderlijke kostenfactor in rekening te worden gebracht. Dit risico is zo goed mogelijk geschat, waarbij rekening is gehouden met de volgende factoren:

a. de frequentie, waarin abnormale productieomstandigheden, welke een volledige of gedeeltelijke oogstmislukking ten gevolge hebben, zich voordoen;
b. de kosten, welke in die jaren als tevergeefs gemaakt moeten worden beschouwd.

Tenslotte is voor de teelt in deelbouw op de zwaardere gronden onder de kosten voor de landbouwer een post opbrengstderving zomergerst opgenomen. Deze post houdt verband met het feit, dat spruitenland, door het late tijdstip waarop het wordt bewerkt voor de volgende teelt, op de zwaardere gronden doorgaans een minder goede structuur vertoont, waardoor een zekere opbrengstderving ontstaat.

In de berekeningen is aangenomen, dat op de Zuidhollandse Eilanden en in het Westland, waar de spruitkoolteelt deels op zwaardere gronden wordt uitgeoefend, een gemiddelde oogstderving van 5% optreedt. Voor Midden-Zuidholland, waar de teelt overwegend op zwaardere gronden plaats heeft, is een gemiddelde oogstderving van 10% aangehouden. Voor het gebied Noordelijk-Groningen, waar de spruitkoolteelt op minder zware gronden wordt uitgeoefend, treedt een oogstderving niet of nagenoeg niet op. Wanneer men rekening houdt met een gemiddelde korrelopbrengst van 4000 kg per ha en een stro-korrelverhouding van 1 : 1, bedraagt het met de 5% opbrengstderving samenhangende kostenbedrag:

200 kg zomergerst	à f. 25,- per 100 kg	= f. 50,-
200 kg stro	à f. 50,- per 1000 kg	= f. 10,-
	Totaal per ha	f. 60,-

Bij een opbrengstderving van 10% wordt dit kostenbedrag per ha f. 120,-.

Voor de verdeling van de algemene kosten zij verwezen naar de bij elke kostprijsberekening opgenomen toelichting.

4. De opbrengsten

De kwantitatieve opbrengsten zijn vastgesteld voor normale productieomstandigheden. Zij geven aan, welke opbrengsten onder normale productieomstandigheden het meest waarschijnlijk zijn voor de, in de verschillende teeltcentra, als uitgangspunt gekozen bedrijfstypen.

De gevolgen van abnormale productieomstandigheden zijn dus niet in de aangehouden opbrengsten verwerkt. Dit risico is, zoals reeds werd opgemerkt, als een afzonderlijke kostenfactor in rekening gebracht.

De opbrengst van spruitenstokken is bepaald op basis van de gebruikswaarde. In Zuidholland en de Baronie van Breda is dit de verkoopwaarde als veevoeder, terwijl voor Noord-Groningen, waar de spruitenstokken voor een deel worden verkocht of vervoederd en voor een deel worden ondergeploegd, het gemiddelde van de waarde in beide bestemmingen is aangehouden.

Om de kostprijs van het hoofdproduct, de spruiten, te bepalen, is bovengenoemde waarde als "opbrengst bijproduct" van de brutokosten afgetrokken.

5. Samenvatting van de resultaten

Tabel I geeft een samenvatting van de resultaten van het onderzoek naar de kostprijzen van spruitkool, geteeld op gehuurd land en in het eigen bedrijf.

Tabel II geeft een samenvatting van de resultaten van het onderzoek naar de kostprijzen van spruitkool, geteeld in deelbouw.

Tabel I.

OVERZICHT VAN DE PRODUCTIEKOSTEN EN OPBRENGSTEN PER HA EN DE KOSTPRIJZEN VAN SPRUITKOOL, GETEELD OP GEHUURD LAND EN IN HET EIGEN BEDRIJF PRIJSPEIL VOORJAAR 1955

Teeltcentrum	Zuidhollandse Eilanden	Noordelijk Groningen	Baronie van Breda
Teeltwijze	teelt op plantklaar en bemest gehuurd land	teelt op op winter-voor geploegd gehuurd land	teelt in eigen bedrijf
1. Kosten van de grond	1300,-	603,-	205,-
2. Afschrijving, rente en onderhoud overige duurzame productiemiddelen	169,-	138,-	120,-
3. Kosten van bewerking			
a. Arbeidskosten(excl.schonen)	1634,-	1869,-	1630,-
b. Arbeidskosten schonen	-	-	1949,-
c. Paardekosten	66,-	-	61,-
d. Meststoffen	96,-	277,-	586,-
e. Overige materialen	48,-	45,-	36,-
4. Transport, fusthuur en veilingkosten	233,-	484,-	418,-
5. Rente niet duurzame productiemiddelen	41,-	44,-	60,-
6. Risico teeltmislukking	99,-	84,-	54,-
7. Overige kosten	40,-	40,-	70,-
Totaal bruto-kosten per ha	3726,-	3584,-	5189,-
Af: Opbrengst spruitenstokken	325,-	-	275,-
Totaal netto-kosten per ha	3401,-	3584,-	4914,-
Opbrengst spruiten in kg per ha	10.000 kg	12.000 kg	7.500 kg 1)
Aanvoerperiode	15/10-1/4	1/10-1/4	15/9-1/2
Kostprijs per 100 kg	f. 34,01	f. 29,87	f. 65,51

1) "Geschoonde" spruiten

Tabel II

OVERZICHT VAN DE PRODUCTIEKOSTEN EN OPBRENGSTEN PER HA EN DE KOSTPRIJZEN VAN SPRUITKOOL, GETEELD IN DEELBOUW
PRIJSPEIL VOORJAAR 1955

Teeltcentrum	Zuidhollandse Eilanden	Westland	Midden-Zuid-holland	Noordelijk Groningen
1. Kosten van de grond	185,-	190,-	165,-	195,-
2. Afschrijving, rente en onderhoud overige duurzame productiemiddelen	257,-	184,-	170,-	155,-
3. Kosten van bewerking:				
a. Arbeidskosten	1744,-	1637,-	1653,-	1755,-
b. Paarde- en trekkerkosten	131,-	131,-	131,-	114,-
c. Meststoffen	340,-	344,-	259,-	272,-
d. Overige materialen	48,-	55,-	57,-	45,-
4. Transport, fusthuur en veilingkosten	212,-	224,-	242,-	364,-
5. Rente niet duurzame productiemiddelen	36,-	37,-	34,-	41,-
6. Risico teeltmislukking	71,-	73,-	68,-	67,-
7. Opbrengstderving volgende teelt	60,-	60,-	120,-	-
8. Overige kosten	43,-	15,-	20,-	28,-
Totaal bruto-kosten per ha	3127,-	2950,-	2919,-	3036,-
Af: Opbrengst spruitenstokken	325,-	325,-	325,-	200,-
Totaal netto-kosten per ha	2802,-	2625,-	2594,-	2836,-
Opbrengst spruiten in kg per ha	10.000 kg	10.000 kg	10.000 kg	9.500 kg
Aanvoerperiode	15/10-1/4	15/9-1/4	1/10-15/3	1/11-15/3
Kostprijs per 100 kg	28,02	26,25	25,94	29,86
Aandeel v.d. landbouwer in de kosten	845,-	1163,-	1002,-	1186,-
Aandeel v.d. deelbouwer in de kosten	1957,-	1462,-	1592,-	1650,-
Kostprijs per 100 kg voor de landbouwer	16,91	23,25	20,05	24,96
Kostprijs per 100 kg voor de deelbouwer	39,13	29,24	31,83	34,75

HOOFDSTUK II

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED ZUIDHOLLANDSE EILANDEN

A. Spruitkoolteelt in deelbouw

Bedrijfstype: De deelbouwer is een tuinder, die een extensief opengronds-groenteteeltbedrijf exploiteert met een beteelbare oppervlakte van 5 ha (kadastraal 5,6 ha), waarvan 1 ha spruitkool in deelbouw. Het spruitenland wordt door de landbouwer plantklaar en bemest opgeleverd. De landbouwer verzorgt voorts het transport op het land, het machinaal schoffelen en het opruimen van het afgedragen gewas. De kosten van het transport naar de veiling, de veilingkosten en de fusthuur komen voor gezamenlijke rekening. De opbrengst van spruitenstokken is voor de landbouwer; van de opbrengst van spruiten ontvangen beiden de helft.

Teeltwijze: De spruitenteelt legt beslag op het land van 15 Mei - 1 April. In verband met het feit, dat dit spruitenland eerst laat in het voorjaar vrijkomt voor de volgende teelt, zullen de zwaardere gronden dikwijls een minder goede structuur vertonen. Hierdoor ontstaat een zekere opbrengstderving bij het doorgaans daaropvolgende gewas zomergerst. Deze opbrengstderving is door deskundigen geschat op gemiddeld 5 %. De opkweek van plantmateriaal geschiedt op hetzelfde land, waarop ook de teelt plaats heeft.

Verdeling v.d. kosten: De kosten van de schuur, het klein gereedschap en de diverse algemene kosten zijn verdeeld op basis van de in beslag genomen oppervlakte:

1/5 deel ten laste van de spruitkoolteelt,
4/5 deel ten laste van de overige teelten.

B. Spruitkoolteelt op gehuurd land

Bedrijfstype: Extensief opengronds-groenteteeltbedrijf met een beteelbare oppervlakte van 5 ha (kadastraal 5,6 ha), waarvan 1 ha spruitkool op gehuurd land, dat door de landbouwer plantklaar en bemest wordt opgeleverd.

Teeltwijze: Als bij de teelt in deelbouw. Aangezien hier sprake is van gehuurd land, vormt de opbrengstderving, welke optreedt bij het volgende gewas, uiteraard geen kostenelement voor de spruitkoolteelt.

Verdeling v.d. kosten: Als bij de teelt in deelbouw.

A. KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL IN DEELBOUW
Gebied: Zuidhollandse Eilanden

A. Kosten voor de landbouwer			in gld. per ha
1. Pacht			185,-
2. Kosten duurzame productiemiddelen			100,-
3. Opbrengstderving zomergerst			60,-
4. Kosten van bewerking arbeid:			
grondbewerking + alg. werkzaamheden	70 uur à f. 1,58	110,60	
schoffelen	6 uur à f. 1,58	9,48	
stokken hakken en transport	50 uur à f. 1,58	79,-	199,08
Trekkracht grondbewerking	10 trekkeruren à f. 3,50	35,-	
	30 paarde-uren à f. 1,-	30,-	
Trekkracht transport	60 paarde-uren à f. 1,-	60,-	
Trekkracht schoffelen	6 paarde-uren à f. 1,-	6,-	131,-
Materialen:			
kalizout 40%	600 kg à f. 13,65 per 100 kg	81,90	
superfosfaat	600 kg à f. 11,10 per 100 kg	66,60	
kalkammonsalpeter	1000 kg à f. 19,20 per 100 kg	192,-	340,50
			670,58
5. Afleveringskosten:			
transport	10.000 kg à f. 0,01 per kg half aandeel	50,-	
fusthuur	690 kisten à f. 0,02 per kist half aandeel	6,90	
veilingkosten	3½% van f. 2.802,26 half aandeel	49,04	105,94
6. Overige kosten:			
risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	33,12	
heffing landbouwschap		3,-	
rente niet-duurzame productiemiddelen	6 mnd à 4% over f. 550,-	13,-	49,12
Bruto-kosten van de landbouwer			1170,64
af: opbrengst spruitenkoppen			325,-
Netto-kosten van de landbouwer			845,64

B. Kosten voor de deelbouwer			in gld per ha
1. Kosten van de schuur Steen 5 x 10 m, waarde f. 4150,-	Afschrijving 2%	83,-	
	Rente 4% x 60% x f. 4150,-	99,60	
	Onderhoud (door derden)	25,-	
	Verzekering en belasting	13,30	
	Aandeel spruitkool 1/5 x	220,90	44,18
2. Kosten van de sorteermachine Waarde f. 600,-	Afschrijving 4%	24,-	
	Rente 4% x 60% x f. 600,-	14,40	
	Onderhoud en verzekering	16,20	54,60
3. Kosten van het klein gereedschap Waarde f. 750,-	Afschrijving en onderhoud 20%	150,-	
	Rente 4% x 60% x f. 750,-	18,-	
	Verzekering 2 °/oo	1,50	
	Aandeel spruitkool 1/5 x	169,50	33,90
4. Kosten laarzen en oliegoed Waarde f. 60,-	Afschrijving 37½%	22,50	
	Rente 4% x 60% x f. 60,-	1,44	23,94
5. Kosten van opkweek planten (2½ are):			
arbeid (excl. planten plukken)	20 uur à f. 1,47	29,40	
zaad	500 gr. à f. 64,- per kg	32,-	
parathion 15% spuit	40 gr. à f. 6,- per kg	0,24	61,64
6. Kosten van bewerking:			
arbeid:			
strepen trekken	8 uur à f. 1,47	11,76	
bemesten	12 uur à f. 1,47	17,64	
overbemesten	15 uur à f. 1,47	22,05	
planten, incl. planten plukken	65 uur à f. 1,47	95,55	
wieden	100 uur à f. 1,47	147,-	
ziektebestrijding	8 uur à f. 1,47	11,76	
oogsten en transport naar schuur	600 uur à f. 1,47	882,-	
sorteren	150 uur à f. 1,47	220,50	1408,26
Materialen:			
parathion 15% spuit	600 gram à f. 6,- per kg	3,60	
zakken	10 stuks à f. 1,20	12,-	15,60
			1423,86
7. Kosten van aflevering:			
transport	10.000kg à f. 0,01 per kg half aandeel	50,-	
fusthuur	690 kisten à f. 0,02 p. kist half aandeel	6,90	
	3½% van f. 2802,26 half aandeel	49,04	105,94
8. Overige kosten:			
risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	37,41	
adm., P.T.T., enz.	aandeel spruitkool 1/5 x f. 200,-	40,-	
verlet en alg. werkzaamheden	7½% van 978 uur à f. 1,47	107,82	
rente niet-duurzame prod. middelen	4 mnd à 4% over f. 1750,-	23,33	208,56
Totaal kosten v.d. deelbouwer			1956,62

1728

Kosten landbouwer		845,64
Kosten deelbouwer		1956,62
Totaal kosten		2802,26
Opbrengst	Aanvoerperiode 15/10-1/4	10.000 kg
Kostprijs per 100 kg		28,02
Kostprijs landbouwer		16,91
Kostprijs deelbouwer		39,13

B. KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL OP GEHUURD LAND
Gebied: Zuidhollandse Eilanden

			in gld per ha
1. Kosten van de grond			
Huur			1300,-
2. Kosten van de schuur	Afschrijving 2%	83,-	
5 x 10 m - steen	Rente 4% x 60% x f. 4150,-	99,60	
waarde f. 4150,-	Onderhoud (door derden)	25,-	
	Grondlasten en verzekering	13,30	
	Aandeel spruitkool	1/5 x 220,90	44,18
3. Kosten van de	Afschrijving 4%	24,-	
sorteermachine	Rente 4% x 60% x f. 600,-	14,40	
waarde f. 600,-	Onderhoud en verzekering	16,20	54,60
4. Kosten van het	Afschrijving en onderhoud 20%	150,-	
klein gereedschap			
waarde f. 750,-	Rente 4% x 60% x f. 750,-	18,-	
	Verzekering 2 °/oo	1,50	
	Aandeel spruitkool	1/5 x 169,50	33,90
5. Kosten laarzen en	Afschrijving 37,5%	22,50	
oliegoed	Rente 4% x 60% x f. 60,-	1,44	23,94
waarde f. 60,-			
6. Kosten van de	Afschrijving 6,2/3%	33,33	
paardenschoffelmachine	Rente 4% x 60% x f. 500,-	12,-	
waarde f. 500,-	Onderhoud en verzekering	16,-	
	Aandeel spruitkool	1/5 x 61,33	12,27
7. Kosten opkweek planten	(2½ are)		
arbeid, excl.			
planten plukken	20 uur à f. 1,47	29,40	
zaad	500 gram à f. 64,- per kg	32,-	
parathion 15% spuit	40 gram à f. 6,- per kg	0,24	61,64
8. Kosten van bewerking:			
arbeid:			
strepen trekken	8 uur à f. 1,47	11,76	
bemesten	12 uur à f. 1,47	17,64	
overbemesten	15 uur à f. 1,47	22,05	
planten, incl.			
planten plukken	65 uur à f. 1,47	95,55	
schoffelen met			
paardeschoffel	6 uur à f. 1,47	8,82	
wieden met de hand	100 uur à f. 1,47	147,-	
ziektebestrijding	8 uur à f. 1,47	11,76	
oogsten en transport			
naar schuur	600 uur à f. 1,47	882,-	
sorteren	150 uur à f. 1,47	220,50	
stokken hakken en			
transport	50 uur à f. 1,47	73,50	1490,58
Kosten paard	66 paarde-uren à f. 1,-		66,-
Materialen:			
kalkammonsalpeter	500 kg à f. 19,20 p. 100 kg	96,-	
parathion 15% spuit	600 gram à f. 6,- per kg	3,60	
zakken	10 stuks à f. 1,20/per stuk	12,-	111,60
			1668,18

			in gld per ha
9. Kosten van aflevering:			
transport	10.000 kg à f. 0,01 per kg	100,-	
fusthuur	690 kisten à f.0,02 p.kist	13,80	
veilingkosten	3½% van f. 3401,17	119,04	232,84
10. Overige kosten:			
risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	99,29	
adm., P.T.T., enz.	aandeel spruitkool 1/5xf.200,-	40,-	
verlet en alg. werkzaamheden	7½% van 1034 uur à f. 1,47	114,-	
rente niet-duurzame prod. middelen	4 mnd à 4% over f. 3100,-	41,33	294,62
Totaal bruto-kosten			3726,17
af: opbrengst spruitenkoppen			325,-
Netto-kosten			3401,17
Opbrengst spruiten	Aanvoerperiode 15/10 - 1/4		10000 kg
Kostprijs per 100 kg			34,01

HOOFDSTUK III

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED WESTLAND

Bedrijfstype: De spruitenteler, doorgaans een land- of tuinarbeider, teelt 2 ha spruitkool in deelbouw. Het spruitenland wordt door de landbouwer plantklaar en bemest opgeleverd. De landbouwer verzorgt voorts het transport op het land en naar de veiling, het machinaal schoffelen en het opruimen van het afgedragen gewas.

De veilingkosten en de fusthuur zijn voor gezamenlijke rekening.

De opbrengst van spruitenstokken is voor de landbouwer; van de opbrengst van spruiten ontvangen beiden de helft.

Teeltwijze: De spruitkoolteelt legt beslag op het land van 15 Mei - 1 April. In verband met het feit, dat het spruitenland eerst laat in het voorjaar vrijkomt voor de volgende teelt, zullen de zwaardere gronden dikwijls een minder goede structuur vertonen. Hierdoor ontstaat een zekere opbrengstderving bij het doorgaans daaropvolgend gewas zomergerst. Deze opbrengstderving is door deskundigen geschat op gemiddeld 5%.

De opkweek van het plantmateriaal geschiedt op 2 are gehuurd land.

Verdeling der kosten: De kosten van de grond bestemd voor de opkweek van plantmateriaal zijn voor 35% aan de spruitkoolplanten en voor 65% aan de daaropvolgende hoofdteelt toegerekend.

Waar nodig, is herleiding van de cijfers per ha geschied door vermenigvuldiging met 1/2.

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL IN DEELBOUW
Gebied: Westland

A. Kosten voor de landbouwer			in gld per ha
1. Pacht			165,-
2. Kosten duurzame productiemiddelen			100,-
3. Opbrengstderving zomergerst			60,-
4. Kosten van bewerking:			
arbeid:			
grondbewerking + alg.werkzaamheden	70 uur à f.1,53	107,10	
schoffelen	6 uur à f.1,53	9,18	
strepen trekken	10 uur à f.1,53	15,30	
transport naar schuur	50 uur à f.1,53	76,50	
stokken hakken en transport	50 uur à f.1,53	76,50	284,58
Trekkracht			
grondbewerking	10 trekkeruren à f.3,50	35,-	
	30 paarde-uren à f.1,-	30,-	
transport	60 paarde-uren à f.1,-	60,-	
schoffelen	6 paarde-uren à f.1,-	6,-	131,-
Materialen:			
kalizout 40%	700 kg à f.13,55 per 100 kg	94,85	
superfosfaat	700 kg à f.11,40 per 100 kg	79,80	
zwavelzure ammoniak	500 kg à f.19,40 per 100 kg	97,-	
kalkammonsalpeter	350 kg à f.19,05 per 100 kg	66,68	
parathion 15% spuit	1800 gram à f.6,- per dag	10,80	349,13
			764,71
5. Afleveringskosten			
transport naar veiling	10.000 kg à f.0,01 per kg	100,-	
fusthuur	690 kisten à f.0,02 p.kist half aandeel	6,90	
veilingkosten	4,2% van f.2624,80 half aandeel	55,12	162,02
6. Sociale lasten arbeider	946 uur à f. 0,18		170,28
7. Overige kosten			
risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	43,71	
heffing landbouwschap		3,-	
rente niet duurzame productiemiddelen	6 mnd à 4% over f.950,-	19,-	65,71
Bruto-kosten v.d. landbouwer			1487,72
af: Opbrengst spruitenkoppen			325,-
Netto-kosten v.d. landbouwer			1162,72

B. Kosten van de deelbouwer			in gld per ha
1. Kosten spruitenschuurtje waarde f. 500,-	Afschrijving en onderhoud 10%	50,-	
	Rente 4% x 60% x f.500,-	12,-	
	Verzekering 2°/oo van f.500,-	1,-	
	per ha 1/2 x	63,-	31,50
2. Kosten van het klein gereedschap waarde f. 300,-	Afschrijving en onderhoud 20%	60,-	
	Rente 4% x 60% x f.300,-	7,20	
	Verzekering 2°/oo van f.300,-	0,60	
	per ha 1/2 x	67,80	33,90
3. Kosten laarzen en oliegoed waarde f. 60,-	Afschrijving 60%	36,-	
	Rente 4% x 60% x f.60,-	1,48	
	per ha 1/2 x	37,48	18,74
4. Kosten opkweek planten (2 are)			
Huur geploegd land			25,-
arbeid (excl.planten plukken)	22 uur à f. 1,25		27,50
Materialen:			
kalizout 40%	14 kg à f.13,55 per 100 kg	1,90	
superfosfaat	14 kg à f.11,40 per 100 kg	1,60	
zwavelzure ammoniak	7 kg à f.19,40 per 100 kg	1,36	
parathion 15% spuit	80 gram à f. 6,- per kg	0,48	
zaad	500 gram à f.64,- per kg	32,-	37,34
			89,84
5. Kosten van bewerking:			
arbeid			
verplaatsen spruitenschuurtje	10 uur à f. 1,25	12,50	
bemesten	14 uur à f. 1,25	17,50	
overbemesten	10 uur à f. 1,25	12,50	
planten (incl.planten plukken)	95 uur à f. 1,25	118,75	
wieden	100 uur à f. 1,25	125,-	
ziektebestrijding	24 uur à f. 1,25	30,-	
oogsten, sorteren en hulp bij opladen (incl. verlet)	650 uur à f. 1,25	812,50	1128,75
kosten zakken	10 stuks à f. 1,20		12,-
			1140,75
6. Kosten van aflevering:			
fusthuur	690 kisten à f. 0,02 per kist half aandeel	6,90	
veilingkosten	4,2% van f. 2624,80 half aandeel	55,12	62,02
7. Overige kosten:			
risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengst derving	29,38	
adm., P.T.T., enz.	per ha ½ x f. 25,-	12,50	
verlet en alg. werkz.	7½% van 275 uur à f. 1,25	25,78	
rente niet-duurzame prod. middelen	4 mnd à 4% over f. 1325,-	17,67	85,33
Totaalkosten deelbouwer			1462,08

Kosten landbouwer		1162,72
Kosten deelbouwer		1462,08
Totaal kosten		2624,80
Opbrengst	Aanvoerperiode 15/9-1/4	10.000 kg
Kostprijs per 100 kg		26,25
Kostprijs landbouwer		23,25
Kostprijs deelbouwer		29,24

HOOFDSTUK IV

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED MIDDEN-ZUIDHOLLAND

Bedrijfstype: De spruitenteler, gedurende de zomer in vaste dienst bij de landbouwer, op wiens bedrijf de spruitenteelt wordt uitgeoefend, teelt 1½ ha spruitkool in deelbouw. Het spruitenland wordt door de landbouwer plantklaar en bemest opgeleverd. De landbouwer verzorgt voorts het transport naar de schuur, het machinaal schoffelen en het opruimen van het afgedragen gewas. De kosten van stikstofbemesting, het transport naar de veiling, de veilingkosten en de fusthuur komen voor gezamenlijke rekening. De opbrengst van spruitenstokken is voor de landbouwer; van de opbrengst van spruiten ontvangen beiden de helft.

Teeltwijze: De spruitenteelt legt beslag op het land van 15 Mei - 1 April. In verband met het feit, dat dit spruitenland eerst laat in het voorjaar vrijkomt voor de volgende teelt, zullen de zwaardere gronden dikwijls een minder goede structuur vertonen. Hierdoor ontstaat een zekere opbrengstderving bij het doorgaans daaropvolgende gewas zomergerst. Deze opbrengstderving is door deskundigen geschat op gemiddeld 5%. De opkweek van plantenmateriaal geschiedt op hetzelfde land, waarop ook de teelt plaats heeft.

Verdeling der kosten: Waar nodig, is herleiding van de cijfers per ha geschied door vermenigvuldiging met 2/3.

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL IN DEELBOUW
Gebied: Midden-Zuidholland

A. Kosten voor de landbouwer			in gld per ha
1. Pacht			165,-
2. Kosten duurzame productiemiddelen			100,-
3. Opbrengstderving zomergerst			120,-
4. Kosten van bewerking:			
arbeid:			
grondbewerking en alg. werkzaamheden	70 uur à f. 1,53	107,10	
schoffelen	6 uur à f. 1,53	9,18	
transport naar schuur	40 uur à f. 1,53	61,20	
bemesten	10 uur à f. 1,53	15,30	
stokken hakken en transport	50 uur à f. 1,53	76,50	269,28
Trekkracht grondbewerking	10 trekkeruren à f. 3,50	35,-	
	30 paarde-uren à f. 1,-	30,-	
transport	60 paarde-uren à f. 1,-	60,-	
schoffelen	6 paarde-uren à f. 1,-	6,-	131,-
Materialen:			
kalizout 40%	500 kg à f. 13,55 per 100 kg	67,75	
superfosfaat	500 kg à f. 11,40 per 100 kg	57,-	
kalkammonsalpeter	700 kg à f. 19,05 per 100 kg half aandeel	66,67	191,42
			591,70
5. Afleveringskosten:			
transport	690 kisten à f. 0,20 per kist half aandeel	69,-	
fusthuur	690 kisten à f. 0,02 per kist half aandeel	6,90	
veilingkosten	3½% van f. 2594,08 half aandeel	45,40	121,30
6. Sociale lasten deelbouwer	961 uur à f. 0,18		172,98
7. Overige kosten			
risico teeltmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	39,-	
heffing landbouwschap		3,-	
rente niet duurzame productiemiddelen	6 mnd à 4% over f. 725,-	14,50	56,50
Bruto-kosten v.d. landbouwer			1327,48
af: Opbrengst spruitenkoppen			325,-
Netto-kosten v.d. landbouwer			1002,48

B. Kosten voor de deelbouwer			in gld per ha
1. Kosten van het klein gereedschap waarde f. 300,-	Afschrijving en onderhoud 20%	60,-	
	Rente 4% x 60% x f. 300,-	7,20	
	Verzekering 2°/oo per f. 300,-	0,60	
	per ha 2/3 x	67,80	45,20
2. Kosten van laarzen en oliegoed waarde f. 60,-	Afschrijving 60%	36,-	
	Rente 4% x 60% x f. 60,-	1,44	
	per ha 2/3 x	37,44	24,96
3. Kosten opkweek planten (3 are)			
arbeid excl. planten plukken	16 uur à f. 1,26	20,16	
zaad	600 gram à f. 64,- per kg	38,40	
kunstmest	5 kg K.A.S. à f. 19,05 per 100 kg	0,95	
parathion 15% spuit	40 gram à f. 6,- per kg	0,24	
D.D.T. 5%	2 kg à f. 0,70 per kg	1,40	61,15
4. Kosten van bewerking			
arbeid:			
bemesting	12 uur à f. 1,26	15,12	
planten (incl. planten plukken)	100 uur à f. 1,26	126,-	
wieden	100 uur à f. 1,26	126,-	
ziektebestrijding	15 uur à f. 1,26	18,90	
oogsten en sorteren (incl. verlet)	700 uur à f. 1,26	882,-	1168,02
Materialen:			
kalkammonsalpeter	700 kg à f. 19,05 per 100 kg half aandeel	66,67	
parathion 15% spuit	600 gram à f. 6,- per kg	3,60	
zakken	10 stuks à f. 1,20 per kg	12,-	82,27
			1250,29
5. Kosten van aflevering:			
transport	690 kisten à f. 0,20 p. kist half aandeel	69,-	
fusthuur	690 kisten à f. 0,02 p. kist half aandeel	6,90	
veilingkosten	3½% van f. 2594,08 half aandeel	45,39	121,29
6. Overige kosten:			
risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	29,42	
adm., P.T.T., enz.	Per ha 2/3 x f. 25,-	16,66	
verlet en alg. werkzaamheden	7½% van 243 uur à f. 1,26	22,96	
rente bedrijfskapitaal	4 mnd à 4% over f. 1475,-	19,67	88,71
Totaal kosten v.d. deelbouwer			1591,60

Kosten landbouwer		1002,48
Kosten deelbouwer		1591,60
Totaal kosten		2594,08
Opbrengst in kg	Aanvoerperiode 1/10-15/3	10.000 kg
Kostprijs per 100 kg		25,94
Kostprijs landbouwer		20,05
Kostprijs deelbouwer		31,83

HOOFDSTUK V

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED NOORDELIJK GRONINGEN

A. Spruitkoolteelt in deelbouw

Bedrijfstype: De spruitenteler, gedurende de zomer in vaste dienst bij de landbouwer op wiens bedrijf de spruitenteelt wordt uitgeoefend, teelt 1 ha spruitkool in deelbouw. De voorwaarden, waaronder de deelbouwcontracten worden aangegaan, zijn dezelfde als in het gebied Zuidhollandse Eilanden (zie hfdst.II onder A).

Teeltwijze: De spruitkoolteelt legt beslag op het land van 15 Mei - 1 April. Aangezien de spruitkoolteelt in dit gebied op minder zware grond wordt uitgeoefend, behoeft geen rekening te worden gehouden met een opbrengstderving bij het volgende gewas, ten gevolge van een minder goede structuur van de grond. De spruitenstokken worden in dit gebied deels ondergeploegd en deels verkocht of vervoederd. In verband hiermede is de waarde gesteld op het gemiddelde van de waarde in beide bestemmingen: f. 200,- per ha. De opkweek van het plantmateriaal geschiedt op hetzelfde land, waarop ook de teelt plaats heeft.

B. Spruitkoolteelt op gehuurd land

Bedrijfstype: Opengronds-groenteteeltbedrijf met een beteelbare oppervlakte van 2 ha, waarvan 1 ha spruitkool op gehuurd land, dat door de landbouwer op wintervoor geploegd wordt opgeleverd. De werktuigen en de trekkracht worden door de landbouwer gratis ter beschikking van de tuinder-spruitenteler gesteld. Spruitkool van 15 Mei - 1 April.

Teeltwijze: De opkweek van het plantmateriaal geschiedt in het eigen bedrijf.

Verdeling van de kosten:

a. De kosten van de schuur, het gereedschap en de diverse algemene kosten zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte:
   40% ten laste van 1 ha spruitkool
   60% ten laste van 1 ha diverse groentegewassen.
b. De kosten van de grond voor de opkweek van het plantmateriaal zijn voor 35% ten laste van de spruitkoolplanten en voor 65% ten laste van de daaropvolgende teelt(en) gebracht.

A. KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL IN DEELBOUW

Gebied: Noordelijk Groningen

A. Kosten voor de landbouwer			in gld per ha
1. Pacht			195,-
2. Kosten duurzame prod. middelen			100,-
3. Kosten van bewerking:			
arbeid:			
grondbewerking + alg. werkzaamheden	90 uur à f. 1,50	135,-	
bemesten	12 uur à f. 1,50	18,-	
schoffelen met machine	8 uur à f. 1,50	12,-	
transport naar schuur	40 uur à f. 1,50	60,-	
opruimen gewas	25 uur à f. 1,50	37,50	262,50
Trekkracht grondbewerking	12 trekkeruren à f. 3,50	42,-	
	32 paarde-uren à f. 0,90	28,80	
Trekkracht transport	40 paarde-uren à f. 0,90	36,-	
Trekkracht schoffelen	8 paarde-uren à f. 0,90	7,20	114,-
Materialen (kunstmest):			
superfosfaat	600 kg à f. 11,70 per 100 kg	70,20	
kalizout 40%	650 kg à f. 13,45 per 100 kg	87,42	
kalkammonsalpeter	600 kg à f. 19,60 per 100 kg	114,60	272,22
			648,72
4. Sociale lasten arbeider	1066 uur à f. 0,18		191,88
5. Afleveringskosten:			
transport naar veiling	1200 kisten à f. 0,12 p.kist half aandeel	72,-	
fusthuur	1200 kisten à f. 0,02 p.kist half aandeel	12,-	
veilingkosten	6,9% van f. 2836,27 half aandeel	97,85	181,85
6. Overige kosten:			
risico teeltmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	45,37	
heffing landbouwschap		3,-	
rente niet duurzame prod. middelen.	6 mnd à 4% over f. 1000,-	20,-	68,37
Bruto-kosten v.d. landbouwer			1385,82
af: opbrengst spruitenkoppen			200,-
Netto-kosten v.d. landbouwer			1185,82

B. Kosten v.d. deelbouwer			In gld per ha
1. Kosten van het klein gereedschap Waarde f. 150,-	Afschrijving en onderhoud 20% Rente 4% x 60% x f.150,- Verzekering 2 °/oo	30,- 3,60 0,30	33,90
2. Kosten laarzen en oliegoed Waarde f. 60,-	Afschrijving 33.1/3% Rente 4% x 60% x f.60,-	20,- 1,44	21,44
3. Kosten opkweek planten (5 are) arbeid: zaaien en schoonhouden ziektebestrijding	15 uur à f. 1,22 1 uur à f. 1,22	18,30 1,22	19,52
Materialen: zaad D.D.T. 5%	500 gram à f. 64,- per kg 2 kg à f. 0,70 per kg	32,- 1,40	33,40
			52,92
4. Kosten van bewerking: arbeid: bemesten (overbemesten)	10 uur à f. 1,22	12,20	
strepen trekken, planten plukken en planten	85 uur à f. 1,22	103,70	
wieden	90 uur à f. 1,22	109,80	
oogsten en sorteren (incl. verlet)	850 uur à f. 1,22	1037,-	1262,70
kosten zakken	10 stuks à f. 1,20		12,-
			1274,70
5. Kosten van aflevering transport	1200 kisten à f. 0,12 p. kist half aandeel	72,-	
fusthuur	1200 kisten à f. 0,02 p. kist half aandeel	12,-	
veilingkosten	6,9% van f. 2836,27 half aandeel	97,85	181,85
6. Overige kosten risico oogstmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	21,58	
adm., P.T.T., enz.		25,-	
verlet en alg. werkzaamheden	7½% van 201 uur à f. 1,22	18,39	
rente niet-duurzame productiemiddelen	4 mnd à 4% over f. 1550,-	20,67	85,64
Totaal kosten deelbouwer			1650,45

Kosten landbouwer		1185,82
Kosten deelbouwer		1650,45
Totaal kosten		2836,27
Opbrengst spruiten	Aanvoerperiode 1/11-15/3	9.500 kg
Kostprijs per 100 kg		29,86
Kostprijs landbouwer		24,96
Kostprijs deelbouwer		34,75

B. KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL OP GEHUURD LAND
Gebied: Noordelijk Groningen

			in gld per ha
1. Kosten van de grond huur			600,-
2. Kosten van de schuur (5 x 8 m - steen) waarde f. 3325,-	Afschrijving 2%	66,50	
	Rente 4% x 60% x f. 3325,-	79,80	
	Onderhoud (door derden)	20,-	
	Grondlasten en verzekering	11,-	
	Aandeel spruitkool 40% x f. 177,30		70,92
3. Kosten van klein gereedschap waarde f. 500,-	Afschrijving 20%	100,-	
	Rente 4% x 60% x f. 500,-	12,-	
	Verzekering 2 °/oo	1,-	
	Aandeel spruitkool 40% x f. 113,-		45,20
4. Kosten van oliegoed en laarzen waarde f. 60,-	Afschrijving 33 1/3%	20,-	
	Rente 4% x 60% x f. 60,-	1,44	21,44
5. Kosten opkweek plantmat. (2½ are): kosten van de grond waarde f.6000,-/ha	Rente f. 6,60		
	Grond- en polderlasten f. 1,37		
	Onderhoud f. 1,-		
	Aandeel spruitkool 35% x f.8,97	3,14	
Kalizout 40%	15 kg à f. 13,45 p. 100 kg	2,02	
Superfosfaat	15 kg à f. 11,70 p. 100 kg	1,75	
Kalksalpeter	5 kg à f. 17,90 p. 100 kg	0,90	
Zaad	500 gram à f.64,- per kg	32,-	
D.D.T. 5%	2 kg à f. 0,70 per kg	1,40	
Arbeid	21 uur à f. 1,49	31,29	72,50
6. Kosten van bewerking: arbeid:			
ploegen en eggen	25 uur à f. 1,49	37,25	
bemesten	22 uur à f. 1,49	32,78	
strepen trekken, planten plukken en planten	90 uur à f. 1,49	134,10	
schoffelen met machine	10 uur à f. 1,49	14,90	
wieden met hand	90 uur à f. 1,49	134,10	
oogsten, sorteren en transport naar schuur (incl. verlet)	950 uur à f. 1,49	1415,50	
opruimen gewas	25 uur à f. 1,49	37,25	1805,88
Materialen:			
superfosfaat	600 kg à f. 11,70 per 100 kg	70,20	
kalizout 40%	650 kg à f. 13,45 per 100 kg	87,42	
kalkammonsalpeter (overbemesting)	600 kg à f. 19,10 per 100 kg	114,60	
zakken	10 stuks à f. 1,20	12,-	284,22
			2090,10

1728

			In gld per ha
7. Kosten van afleveren:			
transport (door derden)	1525 kisten à f.0,13^5 p. kist	205,87	
fusthuur	1525 kisten à f.0,02 p.kist	30,50	
veilingkosten	6,9% van f. 3584,02	247,30	483,67
8. Overige kosten:			
adm., P.T.T., enz.	40% x f. 100,-	40,-	
verlet en alg. werkzaamheden	7½% van 283 uur à f. 1,49 per 100 uur	31,62	
rente niet-duurzame productiemiddelen	4 mnd à 4% over f.3325,-	44,33	
risico teeltmislukking	1 x per 8 jaar 40% opbrengstderving	84,24	200,19
Totaal kosten			3584,02
Opbrengst spruiten	Aanvoerperiode 1/10 - 1/4		12000 kg
Kostprijs per 100 kg			29,87

HOOFDSTUK VI

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL VOOR HET GEBIED DE BARONIE VAN BREDA

Bedrijfstype: Gemengd bedrijf, veehouderij en tuinbouw met een beteelbare oppervlakte van 6 ha (kadastraal 6,3 ha), waarvan 1½ ha tuinbouw. De voornaamste geteelde tuinbouwgewassen zijn: aardbeien, frambozen, spruiten, stamslabonen en rode bessen. Jaarlijks wordt gemiddeld 25 are spruitkool geteeld.

Teeltwijze: Spruitkool, ras Bredase, van 15 Mei - 15 Januari. De opkweek van de planten geschiedt op het eigen bedrijf.

Verdeling v.d. kosten:

a. De kosten van de grond en de schuur zijn verdeeld op basis van de in beslag genomen oppervlakte. Aan de spruitkool is toegerekend $\frac{25}{600}$ deel van de totale kosten per bedrijf.

b. De kosten van het gereedschap en de diverse algemene kosten moeten in eerste instantie over de veehouderij en de tuinbouw worden verdeeld en vervolgens over de spruitkool en de andere tuinbouwgewassen. Deze verdeling heeft plaats gehad op basis van de arbeidsbehoefte en de betekenis der verschillende gewassen. Op deze wijze is 50% van deze kosten ten laste van de tuinbouw gebracht. Hiervan komt 1/6 deel ten laste van de spruitkoolteelt.

c. De kosten van de grond, gebruikt voor opkweek van het plantmateriaal zijn voor 35% toegerekend aan de spruitkoolplanten en voor 65% aan de daaropvolgende teelt(en).

Waar nodig is de herleiding tot cijfers per ha geschied door vermenigvuldiging met 4.

KOSTPRIJSBEREKENING SPRUITKOOL IN EIGEN BEDRIJF

Gebied: De Baronie van Breda

			In gld per ha
1.Kosten van de grond Waarde f.4000,- per ha	Rente 4% van 6,3 ha à f.4000,-/ha	1008,-	
	Grond- en polderlasten à f.10,-/ha	63,-	
	O derhoud à f.25,-/ha netto betoelbaar	150,-	
		1221,-	
	Aandeel spruitkool $\frac{25}{600}$ x f.1221,- =	50,87	
	Per ha 4 x f. 50,87		203,48
2.Kosten van het gereedschap Waarde f. 750,-	Afschrijving en onderhoud 20%	150,-	
	Rente: 4%x60%xf.750,-	18,-	
	Verzekering 2°/oo	1,50	
		169,50	
	Aandeel tuinbouw 50% x f.169,50 = f. 84,75 Aandeel spruitkool per ha: 1/6 x 4 x f. 84,75		56,50
3.Kosten van de schuur Waarde f.4150,-	Afschrijving 2%	83,-	
	Rente 4%x60%xf.4150,-	99,60	
	Onderhoud (door derden)	25,-	
	Grondlasten en verzekering	13,30	
		220,90	
	Aandeel spruitkool: 25/600 x f.220,90 =	9,19	
	Aandeel spruitkool per ha 4 x 9,19		36,76
4.Kosten laarzen en oliegoed Waarde f. 60,-	Afschrijving	25,83	
	Rente 4%x60%xf.60,-	1,44	27,27
5.Kosten opkweek planten:	Oppervlakte 2 are		
kosten grond	35% van 2 are à f.203,48 p.ha	1,42	
arbeid (excl. planten plukken)	23 uur à f. 1,43	32,89	
zaad	400 gram à f.45,- per kg	18,-	
kunstmest	10kg 9-10-23 à f.31,- p.100 kg	3,10	
parathion 15% spuit	20gram à f.6,- per kg	0,12	
D.D.T. 5%	1/2 kg à f.0,70 per kg	0,35	55,88
6.Kosten van bewerking:			
arbeid:			
grondbewerking (ploegen, enz.)	44 uur à f. 1,43	62,92	
vervoer en spreiden stalmest	2/3 x 40 uur à f. 1,43	38,13	
kunstmest strooien	14 uur à f. 1,43	20,02	

			In gld per ha
planten (incl. planten plukken en strepen trekken)	105 uur à f. 1,43	150,15	
wieden	120 uur à f. 1,43	171,60	
ziektebestrijding	15 uur à f. 1,43	25,74	
oogsten en vervoer op bedrijf	650 uur à f. 1,43	929,50	
schonen en sorteren	715 uur à f. 1,43	1022,45	
	1425 uur à f.0,65	926,25	
stokken hakken en transport	60 uur à f. 1,43	85,80	3432,56
Materialen:			
stalmest	2/3 x 37½ ton à f.13,- per ton	325,-	
kalizout 40%	700 kg à f. 13,15 per 100 kg	92,05	
thomasslakkenmeel	600 kg à f. 10,10 per 100 kg	60,60	
kalkammonsalpeter	550 kg à f. 19,05 per 100 kg	104,78	
parathion 15% spuit	1 kg à f. 6,- per kg	6,-	
zakken	10 stuks à f. 1,20 per stuk	12,-	600,43
Trekkracht	61 paarde-uren à f. 1,-		61,-
			4093,99
7. Kosten van aflevering			
transport naar verzamelplaats	60 uur à f. 1,43	85,80	
transport naar veiling	7500 kg à f. 0,01⁵ per kg	112,50	
fusthuur	770 kisten van 10 kg à f. 0,03 per kist	23,10	
veilingkosten	4% van f. 4913,53	196,54	417,94
8. Overige kosten:			
adm., P.T.T. enz.	Aaandeel spruitkool per ha 50% x 1/6 x 4 x f. 200,-	66,66	
verlet en alg. werkzaamheden	7½% van 1058 uur à f. 1,43	113,47	
heffing landbouwschap		3,-	
rente niet-duurzame productiemiddelen	4 mnd à 4% over f. 4475,-	59,67	
risico oogstmislukking	1 maal per 12 jaar 40% opbrengstderving	53,91	296,71
Totaal bruto-kosten			5188,53
Af: opbrengst spruitenkoppen			275,-
Totaal netto-kosten			4913,53
Opbrengst "geschoonde" spruiten	Aanvoerperiode: 15 September tot 1 Februari		7500 kg
Kostprijs per 100 kg "geschoonde"spruiten			65,51

Bijlage 1

BEREKENING VAN DE GEMIDDELDE UURLONEN VOOR TUINARBEIDERS

a. Gebied: Zuidhollandse Eilanden (gebied IJselmonde)

Loon volwassen vaste tuinarbeider 23 jaar e.o. volgens C.A.O. 1954-1955, inclusief 6%, dd. 4/10'54			f. 56,18
Vacantietoeslag 1/52 x f. 56,18			f. 1,08
			f. 57,26
Verhoging i.v.m. wachtgeld- en werkloosheidsverzekering: 1,1% van f. 57,26 - f. 1,50			f. 0,61
			f. 57,87
Sociale lasten:			
Ziektewet	2,0 %		
Land- en Tuinb. ongevallenwet	1,1 %		
Ziekenfondsbesluit	2,0 %		
Kinderbijslagwet	5,5 %		
Vereveningsheffing	4,0 %		
Kort verzuim en aanvullend ziekengeld	1,75 %		
Wachtgeld en werkloosheidsverzekering	1,10 %		
	17,45 % van f. 57,87-f.1,50	f. 9,84	
Invaliditeitswet		f. 0,60	
Pensioenpremie		f. 1,50	f. 11,94
			f. 69,81
Aantal arbeidsuren per jaar (verminderd met feest- en vacantiedagen)			2475
Gemiddeld uurloon: $\frac{52}{2475}$ x f. 69,81			f. 1,47

b. Gebied: Noordelijk Groningen

Loon volwassen vaste tuinarbeider 23 jr e.o. volgens wijziging C.A.O. 1954-1955 dd. 9/11'54		f. 56,50
Vacantietoeslag 1/52 x f. 56,50		f. 1,09
		f. 57,59
Verhoging i.v.m. wachtgeld- en werkloosheidsverzekering: 1,1% van f. 57,59 - f. 1,50		f. 0,62
		f. 58,21
Sociale lasten: 17,45 % van f. 58,21 - f. 1,50	f.9,90	
Invaliditeitswet	f.0,60	
Pensioenpremie	f.1,50	f. 12,-
		f. 70,21
Aantal arbeidsuren per jaar (verminderd met feest- en vacantiedagen)		2444
Gemiddeld uurloon: $\frac{52}{2444}$ x f. 70,21		f. 1,49

c. Gebied: Noordbrabant

Loon volwassen vaste tuinarbeider, 23 jaar e.o. volgens wijziging C.A.O. 1954-1955 dd. 7/12'54		f. 54,40
Vacantietoeslag 1/52 x f. 54,40		f. 1,05
		f. 55,45
Verhoging i.v.m. wachtgeld- en werkloosheidsverzekering: 1,1 % van f. 55,45 - f. 1,50		f. 0,59
		f. 56,04
Sociale lasten: 17,45 % van f. 56,04 - f.1,50	f.9,52	
Invaliditeitswet	f.0,60	
Pensioenpremie	f.1,50	f. 11,62
		f. 67,66
Aantal arbeidsuren per jaar (verminderd met feest- en vacantiedagen)		2465
Gemiddeld uurloon: $\frac{52}{2465}$ x f. 67,66		f. 1,43

Bijlage 2

BEREKENING VAN DE GEMIDDELDE UURLONEN VOOR LANDARBEIDERS

a. Gebied Zuidhollandse Eilanden

Loon volwassen vastelandarbeider 23 jaar, e.o. volgens wijziging C.A.O. dd. 4/10 1954				f. 60,50
14 l. melk				f. 3,08
Aardappelen 1/52 x 15 hl. à f. 7,-				f. 2,02
				f. 65,60
Vacantietoeslag 1/52 x f. 65,60				f. 1,26
				f. 66,86
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering 1,1 % van f. 66,86 - f. 1,50				f. 0,72
				f. 67,58
Sociale lasten:				
Ziektewet	2,0 %			
Land- en tuinb.ongevallenwet	1,7 %			
Ziekenfondsbesluit	2,0 %			
Kinderbijslagwet	5,5 %			
Vereveningsheffing	4,0 %			
Kort verzuim en aanvullend ziekengeld	1,75 %			
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering	1,1 %			
	18,05 %	van f. 67,58 - f.1,50 = f.11,93		
Invaliditeitswet			f. 0,60	
Pensioenpremie			f. 1,50	f. 14,03
				f. 81,61
Aantal arbeidsuren per jaar verminderd met feest- en vacantiedagen				2692 uur
Gemiddeld uurloon $\frac{52}{2692}$ x f. 81,61				f. 1,58

b. Gebied Westland

Loon volwassen vaste landarbeider, 23 jaar e.o., volgens wijziging C.A.O. 1954-1955 dd. 1/11'54		f. 60,28
Vacantietoeslag 1/52 x f. 60,28		f. 1,16
		f. 61,44
Wachtgeld- en werkeloosheidsverzekering 1,1% van f. 61,44 - f. 1,50		f. 0,66
		f. 62,10
Sociale lasten 18,05% + f. 2,10 per week		f. 13,04
		f. 75,14
Aantal arbeidsuren per jaar (verminderd met feest- en vacantiedagen)		2555 uur
Gemiddeld uurloon, excl. sociale lasten $\frac{52}{2555}$ x f. 61,44		f. 1,25
Gemiddeld uurloon, incl. sociale lasten $\frac{52}{2555}$ x f. 75,14		f. 1,53

Aandeel van de landbouwer in sociale lasten deelbouwer 11,2% + f. 2,10 per week = f. 0,18 per uur, d.i. 14,4% van het uurloon, excl. sociale lasten.

c. Gebied Midden-Zuidholland

Loon volwassen vaste landarbeider, 23 jaar e.o., volgens wijziging C.A.O. 1954-1955 dd. 4/10'54		f. 58,85
14 l melk	f. 3,08	
Aardappelen 1/52 x 30 hl à f. 7,-	f. 4,04	f. 7,12
		f. 65,97
Vacantietoeslag 1/52 x f. 65,97		f. 1,27
		f. 67,24
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering 1,1% van f. 67,24 - f. 1,50		f. 0,72
		f. 67,96
Sociale lasten 18,05% + f. 2,10 per week		f. 14,10
		f. 82,06
Aantal arbeidsuren per jaar (verminderd met feest- en vacantiedagen)		2783 uur
Gemiddeld uurloon, excl. sociale lasten $\frac{52}{2783}$ x f. 67,24		f. 1,26
Gemiddeld uurloon, incl. sociale lasten $\frac{52}{2783}$ x f. 82,06		f. 1,53

Aandeel van de landbouwer in de sociale lasten deelbouwer 11,2% + f. 2,10 per week = f. 0,18 per uur, d.i. 14$\frac{1}{4}$% van het uurloon, excl. sociale lasten.

d. Gebied Noordelijk Groningen

Loon volwassen vaste landarbeider, 23 jr e.o. volgens wijziging C.A.O. 1954-1955 dd.4/10'54	f. 56,50
Vacantietoeslag 1/52 x f. 56,50	f. 1,09
	f. 57,59
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering 1,1% van f. 57,59 - f. 1,50	f. 0,62
	f. 58,21
Sociale lasten 18,05% + f. 2,10 per week	f. 12,34
	f. 70,55
Aantal arbeidsuren per jaar (verminderd met feest- en vacantiedagen)	2450 uur

Gemiddeld uurloon, excl. sociale lasten

$\frac{52}{2450}$ x f. 57,59 f. 1,22

Gemiddeld uurloon, incl. sociale lasten

$\frac{52}{2450}$ x f. 70,55 f. 1,50

Aandeel van de landbouwer in sociale lasten deelbouwer 11,2% + f. 2,10 per week = f. 0,18 per uur, d.i. 14$\frac{3}{4}$% van het uurloon, excl. sociale lasten.